
Ved Reformations-Jubilæet I. Hvad der skete

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Ved Reformations-Jubilæet I. Hvad der skete

4

Ved Reformations-Jubilæet I. Hvad der skete

Ved Reformations-Jubilæet I. Hvad der skete

Ved Reformationsjubilæet

1. Hvad der skete

Af Sognepræst Kaj Munk

Jyllandsposten 25.oktober, 1936[1]

Genoptrykt i ”Himmel og Jord” Pag. 4-10[2]

Hvis man vilde forklare smaa Børn, hvad det er for et jubilæum vi gaar til at fejre, hvad saadan et uhandterligt Ord som Reformationen betyder - og det er ingen daarlig Maade at forøge sig med; smaa Børn kræver Saglighed og Umiddelbarhed, man maa gaa helt ned til Tingenes Rod og den simple klare Enkelhed, hvorfra alt indviklet har sit Udspring for at komme paa Talefod med de blanke, ukrusede Sind - hvis man altsaa vilde forklare smaa Børn, hvad Reformationen var for noget, saa kunde man vel prøve i en Retning som denne:

Se, først var der jo Jesus; han kom ned oppe fra Gud til os Mennesker for at fortælle os, hvordan Gud er, for det var der ingen, der rigtig vidste, men det vidste jo Jesus, fordi han kom lige deroppefra, og Folk blev saa glade ved at faa Besked om den kære Gud, og Gud og Mennesker blev saa inderlig gode Venner; men der var ogsaa nogen, der var onde, og de slog den kære Herre Jesus ihjel, men saa tog Gud ham bare op til sig; men alt det, han havde fortalt os, det blev jo hernede paa Jorden, for det fortalte jo Far og Mor til deres Børn, og de fortalte det igen til deres Børn, da de blev store og fik nogen, og saadan blev det ved igennem mange Hundrede Aar.

Men saa gik det alligevel saadan, at naar noget skal fortælles saa forfærdelig mange Gange, saa bliver der let lavet lidt om ved det, og tilsidst var der blevet lavet saa meget om ved det, saa det slet ikke var saadan mere, som Jesus havde fortalt det, og der var ingen, der rigtig vidste, hvordan det var, og det var slet ikke rart. Men saa kom der nede i Tyskland saadan en god Mand, han hed Morten Luther, og ved I, hvad han fandt paa? Jo, han sagde; ”Hør, Godtfolk, I glemmer rent, at *det staar i Bibelen*, tag den og læs i den!” Og det var da ogsaa sandt, sagde Folk, det var da kunstigt, de slet ikke havde tænkt paa det. Og nu blev der en Studeren i Bibelen, for dér har jo nogle Mænd, som hed Mattæus og Lukas og saadan noget, nogen, der kendte Jesus eller ogsaa hans nærmeste Venner godt, de har skrevet op, hvad Jesus sagde, og hvordan han gjorde, og at han døde og gik op til Gud, hvor han var kommet fra.

Det læste Folk nu om igen, og mange syntes, det var saa dejligt, for nu kendte de Gud rigtigt igen, og det var jo saa Morten Luthers Skyld, fordi han var kommet i Tanker om *det* med Bibelen. ”Og nu skal I ikke bryde jer om, hvad Præsterne siger, eller hvad andre siger, men bare om, hvad der staar i Bibelen”, sagde Morten Luther, og nede i Rom var der ellers saadan en stor Præst, han hed Paven, og han havde haft saa meget at sige, men han havde ogsaa glemt at læse i Bibelen, saa ham skal I heller ikke bryde jer om, sagde Morten Luther. Og det er da det, vi kalder for Re-for-ma-sjo-nen i Danmark, det er det, at vi Danske, vi rettede os efter Morten Luther og begyndte at læse i Bibelen og blev saa

glade for den kære Gud igen.

Er denne Forklaring nu rigtig? Lad os oversætte den til de Voksnes Sprog.

Saa er der altsaa sagt: Den Gud, som alle Religioner og Religiøsiteter med større eller mindre Instinkt har famlet efter gennem Tiderne, er fundet i Kristendommen - fundet, fordi han selv fremtraadte i Jesus. I Augustus' Regeringstid skete der det i Verdenshistoriens Løb enestaaende, at selve Sandheden i nogle dyrebare Minutter blev givet Menneskeheden. Sandheden givet.

Den Kirke, der regner sin Herkomst fra Jesus, blev til, for at denne Gave ikke skulde være spildt; denne Kirke skulde være Sandhedens Opbevaringssted; for den vankundige og for den glemsomme Menneskeslægt skulde Guds Ansigt være at skue ned gennem Tiderne inde i denne Kirke.

Men Mennesker vogtede Skatten ilde. Pligtforsømmelse skiftede ved denne overdrevne Iver, der glemmer Juvelen for at pudse paa Indfatningen. Alterbilledet var stadig det gamle rigtige, selve Guds Ansigt, men der var saa pyntet op med Billeder og Blomster, og det drev med Røgelse og dinglede med Klokker, og der trængtes i Kirkerummet med Indsamlingsbøsser og gudelige Forretninger, og der var Processioner og Sjælemesser baade her og der, saa det næsten var blevet umuligt for et ganske almindeligt Menneske at faa selve Alteret at se, og de ualmindelige Mennesker, der havde Adgang til de højere Pladser, var saa optaget af Gudstjenesten, at de over Tjenesten glemte Gud.

Da traadte Bonden Morten Luther frem og raabte op gennem Skibet: "Væk med alt det Dingeldangel! Lad os faa selve det Hellige at se!" Og mange blev vrede og protesterede mod denne profane. Men nogle blev grebet af Fortvivlelsen i den myndige Bonderøst; de syntes ogsaa med et, at de manglede noget, det ikke var til at holde ud at undvære. Og det var jo Gud selv: De havde en Kirke, men de havde ingen Gud. "Men han er herinde", raabte Morten Luther, "faa alle de Dikkedarer til Side; saa er jeg vis paa, vi skal se, han er her endnu."

Men nu blev det Kardinalerne for meget; de var ikke vant til, at der blev brølt saadan op, oven i Købet paa et Sprog, som alle kunde forstaa, herinde i deres Kirke; skulde Ord lyde herinde, skulde det være deres, og de skulde messes, og det paa Latin. "Verf ham ud", sagde Kardinalerne til Paven, og saa verfedes Paven ham ud.

Der stod Morten Luther; det var ham til liden Lyst; det var det sidste af alt, han vilde; han havde det saadan, at uden Gud kunde han ikke leve, og nu havde de jaget ham ud fra det Sted, hvor han vidste, Gud var. Ikke andet end sin Bibel havde han reddet med sig ud. Det var ikke meget.

Men da han af gammel Vane lukkede den op, saa han, at den var forvandlet: alle Bogstaverne i den skinnede som af det pure Guld; hvor kom dog den Straaleglans fra? Da opdagede han, at der stod nogen bag ham; han turde ikke vende sig, for han vidste, at det var Lys over Lys; han forstod, at da de smed ham ud derindefra, var han gaaet selvanden; den, han havde søgt saa inderligt derinde, havde fulgt ham ud. Maatte de ikke være sammen derinde, kunde de være sammen udenfor. Og stønnende i lige Grad af Angst og af Lykke bøjede han sig ned over Bogen i et: "Min Frelser og Genløser!"

Kaj Munk.